

R a p o r t

z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bielsk Podlaski w latach 2017 – 2018

1. WPROWADZENIE

W celu osiągnięcia planów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz stworzenia warunków niezbędnych do realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska na organy państwa i samorządu terytorialnego wszystkich szczebli (wojewódzki, powiatowy, gminny), zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, został nałożony obowiązek sporządzenia programów ochrony środowiska. W związku z powyższym Rada Miasta Bielsk Podlaski dnia 24 października 2017r. podjęła uchwałę nr XXXVI/290/17 Rady Miasta Bielsk Podlaski w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bielsk Podlaski na lata 2018-2021 z perspektywą do roku 2025. Tym samym utraciła moc uchwała nr XXIV/156/12 Rady Miasta Bielsk Podlaski w sprawie przyjęcia Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bielsk Podlaski na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019.

Zgodnie z art.18 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z póź.zm.) organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska (zwany dalej Raportem), a następnie kolejno przedstawia go radzie gminy i przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Raport z wykonania gminnych programów ochrony środowiska, zgodnie z art.25 ust.1 pkt.8 lit.a) tiret 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018r. poz. 2081 z póź.zm.) zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej.

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie precyzują dokładnie jak mają wyglądać wymagania dotyczące zakresu i formy raportu z realizacji gminnego programu ochrony środowiska. W związku z powyższym przyjęto, że sporządzony dla miasta Bielsk

Podlaski Raport odnosić się będzie do oceny realizacji poszczególnych celów i kierunków, które określono w programie za priorytetowe.

Nadrzędnym celem Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bielsk Podlaski na lata 2018–2021 z perspektywą do roku 2025 jest: poprawa stanu środowiska poprzez zachowanie istotnych walorów przyrodniczych oraz zrównoważony rozwój, jako podstawa rozwoju gospodarczego i poprawa jakości życia mieszkańców. Dokument ten definiuje cele krótkoterminowe i kierunki działań przewidziane do realizacji do 2021 roku oraz cele długoterminowe i działania przewidziane do realizacji do 2025 roku. Do poszczególnych celów szczegółowych przyporządkowane zostały działania, będące narzędziem ich wykonania. Pozwoli to na zarządzanie w sposób strategiczny oraz na wyeliminowanie wszystkich niekorzystnych elementów, które powstały wskutek niezrównoważonego rozwoju gospodarczego.

Analizując przyjęte kryteria oraz cele polityki ekologicznej na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy w Programie ustalony został następujący podział zagadnień:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenie przed hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenia poważnymi awariami,

w oparciu o które sformułowano plan operacyjny (harmonogram rzeczowo – finansowy), będący listą przedsięwzięć inwestycyjnych i pozainwestycyjnych przewidzianych do realizacji.

Biorąc pod uwagę, że poprzedni raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla miasta Bielsk Podlaski obejmował ocenę realizacji poszczególnych działań w latach 2015-2016, w niniejszym raporcie uwzględniono również zadania długoterminowe ujęte w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Bielsk Podlaski na lata 2012-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016-2019, a których realizację zakończono w 2017r.

W niniejszym Raporcie odniesiono się do konkretnych zadań wyszczególnionych w Programie Ochrony Środowiska, jak również wzięto pod uwagę przedsięwzięcia, które nie były zawarte w Programie, a które mieszczą się w ramach polityki ekologicznej Miasta i zostały zrealizowane w okresie sprawozdawczym. Harmonogram Programu Ochrony Środowiska obejmował i obejmuje zadania zaplanowane w szerokim przedziale czasowym, a duża część zadań wykracza poza ramy czasowe przyjęte podczas sporządzania dokumentu. Niniejszy Raport przedstawia więc opis podjętych działań w latach 2017 – 2018, ich stan realizacji, koszty realizacji oraz źródła finansowania w podziale na poszczególne sektory związane z ochroną środowiska.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA MIASTA:

Tab.1

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Stan na dzień	
			31.12.2017	31.12.2018
1.	liczba mieszkańców	osoby	25611	25370
2.	powierzchnia	km ²	27	27
3.	powierzchnia gruntów leśnych	ha	44	44
4.	powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych	ha	13,78	13,78
5.	ilość pomników przyrody	szt.	11	12
6.	długość sieci kanalizacji sanitarnej i ogólnospławnej (z przyłączami)	km	119,1	121,5
	ilość zbiorników bezodpływowych	szt.	1063	1066
	liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	55	55
7.	długość sieci kanalizacji deszczowej	km	45,07	47,58
8.	długość sieci wodociągowej (z przyłączami)	km	169,5	170,4
9.	długość dróg miejskich ogółem	km	78,19	81,05
10.	długość dróg miejskich utwardzonych	km	60,0	62,85
11.	długość dróg miejskich wymagających modernizacji	km	18,19	18,2
12.	długość ścieżek rowerowych	km	29,0	29,9
13.	ilość zebranych i odebranych odpadów	Mg	8925,05	11125,15

Źródło: GUS, na podstawie danych z Urzędu Miasta Bielsk Podlaski oraz Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim

3. REALIZACJA ZADAŃ W LATACH 2017-2018

3.1. „Ochrona klimatu i jakości powietrza” oraz „ochrona przed hałasem

Substancje zanieczyszczające atmosferę ze względu na swój charakter i łatwość rozprzestrzeniania się, oddziałują na wszystkie elementy środowiska, na żywe zasoby przyrody, na zdrowie człowieka i wytwory jego działalności.

Do głównych źródeł zanieczyszczenia powietrza zaliczyć można emisje pochodzące z:

- zakładów energetycznych i przemysłowych;
- kotłowni i pieców w budynkach mieszkalnych,
- transportu kołowego.

W celu ograniczenia tzw. „niskiej emisji” za istotne kwestie uznano zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło min. poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej, zmianę sposobu ogrzewania tj. podłączenie obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej, a także zmianę struktury ogrzewania.

W roku 2017 rozpoczęto realizację projektu pn. „Termomodernizacja obiektów publicznych w Bielsku Podlaskim”, którą zakończono w 2018r. W ramach projektu przeprowadzono termomodernizację czterech obiektów użyteczności publicznej: Przedszkole Nr 5 Krasnala Hałabały, Przedszkole Nr 7 Kubusia Puchatka, Szkoły Podstawowej Nr 3 z DNJB oraz Szkoły Podstawowej Nr 4. im. Adama Mickiewicza (tab.2).

W chwili obecnej na terenie miasta Bielsk Podlaski funkcjonuje w głównej mierze system oświetlenia ulicznego opierający się na zastosowaniu opraw sodowych i rtęciowych starszej oraz w części nowszej generacji. Sukcesywnie jednak następuje wymiana przedmiotowego oświetlenia stosując nowocześniejsze oprawy uliczne w technologii LED. Wymiana oświetlenia ulicznego to z pewnością poprawa widoczności, a tym samym bezpieczeństwa. Ale są także inne pozytywy tej inwestycji – to przede wszystkim oszczędność zużycia energii, a co za tym idzie niższa emisja szkodliwych gazów do atmosfery przy jej wytwarzaniu. To z kolei wpływa na jakość powietrza, którym oddychają mieszkańcy naszego miasta.

Miasto Bielsk Podlaski w 2017r. wystąpiło z wnioskiem o dofinansowanie projektu „Strategie niskoemisyjne na terenie miasta Bielsk Podlaski” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 do Działania 5.4 Strategie niskoemisyjne, Poddziałania 5.4.1 Strategie niskoemisyjne z wyłączeniem BOF.

25 października 2018r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu.

Niniejszy projekt swym zakresem obejmuje trzy zadania:

1. „Montaż, instalacja efektywnego energetycznie oświetlenia w zakresie dróg publicznych wraz z systemem sterowania oświetlenia na terenie miasta Bielsk Podlaski”.

Projekt zakłada wymianę opraw oświetleniowych w ilości 1647szt. na oprawy typu LED oraz remont/montaż szaf sterowniczo-pomiarowych oświetlenia ulicznego w ilości 42szt.

Zastosowanie opraw w technologii LED nie tylko pozwoli Miastu uzyskać zdecydowaną poprawę jakości oświetlenia oraz pełną kontrolę nad wydatkami ze względu na nowoczesny zintegrowany system redukcji mocy oraz system sterowania i zarządzania oświetleniem, ale również przyczyni się w znacznej mierze do redukcji emisji CO₂ odprowadzanego do atmosfery, a związanego z ograniczeniem zapotrzebowania systemu oświetleniowego na energię elektryczną.

2. „Modernizacja indywidualnych źródeł ciepła – likwidacja indywidualnych kotłowni lub palenisk węglowych”.

Projekt skierowany jest do 70 osób fizycznych, które zadeklarowały chęć uczestnictwa i zakłada wymianę kotłów węglowych w budynkach jednorodzinnych na nowoczesne, proekologiczne kotły opalane biomasą - pellet lub olejem opałowym.

Realizacja niniejszego zadania stanowiła będzie istotny krok w redukcji niskiej emisji, oszczędności energii końcowej oraz wzrostu produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

3. „Systemy pomiaru zanieczyszczeń w mieście oraz systemy informowania mieszkańców o poziomach zanieczyszczeń”.

Stworzenie powyższego systemu niewątpliwie przyczyni się do ustalenia rzeczywistego stopnia zanieczyszczenia powietrza i umożliwi podjęcie skutecznych działań władzom miasta i uaktywni niewątpliwie lokalne społeczności w działaniach na rzecz czystego powietrza w mieście.

Uwzględniając informacje przekazane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Bielsku Podlaskim w 2017-2018r. podjęło następujące działania mające wpływ na obniżenie emisji pyłu:

- ✓ wykonało przyłącza do budynków:
 - wysokoparametrowe preizolowane przyłącze ciepłownicze DN2X25/140 o długości 21m do budynku przy ul. Rzeczej 5 (budynek był ogrzewany z kotłowni węglowej),
 - wysokoparametrowe preizolowane przyłącze ciepłownicze DN2X32/160 o długości 23m do budynku sklepy Stokrotka przy ul. Mickiewicza 47 (budynek był ogrzewany z kotłowni olejowej),
 - zewnętrzną instalację odbiorczą 2xDN25/90 o długości 13m do budynku kwiaciarni przy ul. Kazimierzowskiej 1B (budynek był ogrzewany z kotłowni olejowej),
 - wysokoparametrowe przyłącze ciepłownicze DN 2 x 25/140 o długości 26,9m do węzła znajdującego się w budynku jednorodzinnym przy ul. Jagiellońskiej (budynek był ogrzewany z kotła węglowego),
 - wysokoparametrowe przyłącze ciepłownicze 2 x DN 25/90 o długości 21m do węzła znajdującego się w budynku jednorodzinnym przy ul. Ciołkowskiego (budynek był ogrzewany z kotła węglowego),
 - wysokoparametrowe przyłącze ciepłownicze 2 x DN 50/125 o długości 12m do węzła znajdującego się w budynku wielorodzinnym przy ul. Poniatowskiego (budynek był ogrzewany z kotła olejowego),
 - wysokoparametrowe przyłącze ciepłownicze DN 2 x 25/140 o długości 3,4m do węzła znajdującego się w budynku wielorodzinnym przy ul. Jagiellońskiej (budynek był ogrzewany z kotła węglowego).
- ✓ zmodernizowano i uruchomiono nową, o dużej efektywności, instalację odpylania drugiego kotła węglowego WRp-12. Nowa instalacja ogranicza emisję pyłów do 30mg/Nm³.
- ✓ rozbudowano również sieć ciepłowniczą o łączną długość 630m.

W tym punkcie należy nadmienić, iż w omawianym okresie sprawozdawczym zrealizowane zostały także zadania, których głównym celem nie była co prawda ochrona powietrza atmosferycznego, jednak ich realizacja przyczyniła się w efekcie do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Do takich zadań należałoby zaliczyć budowę dróg oraz modernizację dróg i usprawnienia w ruchu drogowym, poprzez m.in. wykonywanie prac związanych z bieżącym utrzymaniem ulic, remonty jezdni i chodników.

Kolejnym zadaniem wpływającym pośrednio na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza jest budowa ścieżek rowerowych. W 2018r. Miasto Bielsk Podlaski przekazało Powiatowi Bielskiemu dotację w wysokości 100 000,00zł na budowę ścieżki rowerowej w granicach administracyjnych miasta Bielsk Podlaski w ramach zadania „Przebudowa mostu na rzece Biała w granicach administracyjnych miasta”.

Szczegółowe zadania w zakresie ochrony klimatu i jakości powietrza oraz ochrony przed hałasem zrealizowane w latach 2017 – 2018 na terenie miasta Bielsk Podlaski przedstawia poniższa tabela:

Tab.2

L.p.	Zadanie	koszty realizacji zadania w tys. zł	Źródła finansowania	Lata realizacji	Dodatkowe informacje o zadaniu
Zadania nieinwestycyjne:					
1.	Sporządzanie planów zagospodarowania przestrzennego miasta	40,00	Budżet miasta	2017-2018	
2.	Aktualizacja planu gospodarki niskoemisyjnej oraz planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	15,98	Budżet miasta	2017-2018	
3.	wykonywanie prac związanych z bieżącym utrzymaniem ulic, remonty jezdni i chodników	109, 27	Budżet miasta	2017	Bieżące uzupełnianie ubytków w jezdniach asfaltowych mieszanką mineralno-bitumiczną z recyklera lub otaczarki na gorąco
		151, 64		2018	
Zadania inwestycyjne:					
4.	„Termomodernizacja obiektów publicznych w Bielsku Podlaskim”	7 874,98	Budżet miasta, środki UE	2017-2018	W ramach projektu przeprowadzono termomodernizację czterech obiektów użyteczności publicznej: Przedszkole Nr 5 Krasnala Hałabały, Przedszkole Nr 7 Kubusia Puchatka, Szkoły Podstawowej Nr 3 z DNJB oraz Szkoły Podstawowej Nr 4. im. Adama Mickiewicza

5.	Wymiana oświetlenia ulicznego w mieście	152,2	Budżet miasta	2017	Budowa oświetlenia w ul. 3 Maja. W ramach zadania wbudowano kabel o długości 454mb, ustawiono 21 słupów oświetleniowych oraz zamontowano 41 opraw oświetlenia w technologii LED.
		114		2018	Budowa oświetlenia w ul. Poniatowskiego. W ramach zadania wbudowano kabel o długości 470mb, ustawiono 16 słupów oświetleniowych oraz zamontowano 5 opraw oświetlenia w technologii LED.
6.	„Strategie niskoemisyjne na terenie miasta Bielsk Podlaski”	3 902, 84	Budżet miasta, środki UE, Budżet Państwa	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> ✓ „Montaż, instalacja efektywnego energetycznie oświetlenia w zakresie dróg publicznych wraz z systemem sterowania oświetlenia na terenie miasta Bielsk Podlaski”, ✓ „Modernizacja indywidualnych źródeł ciepła – likwidacja indywidualnych kotłowni lub palenisk węglowych”, ✓ „Systemy pomiaru zanieczyszczeń w mieście oraz systemy informowania mieszkańców o poziomach zanieczyszczeń”. <p>Projekt w trakcie realizacji</p>

7.	Budowa, przebudowa, modernizacja dróg na terenie miasta Bielsk Podlaski, w tym likwidacja nawierzchni nieutwardzonych	1549,48	Budżet miasta	2017	Budowa jezdni w ul. Mała o nawierzchni z betonu asfaltowego o długości 146mb w miejsce istniejącej nawierzchni gruntowej, budowa chodnika jednostronnego dla pieszych oraz zjazdów do przyległych nieruchomości z kostki betonowej, wykonanie zieleńców.
			Budżet miasta	2017	Budowa jezdni w ul. Zamkowej o nawierzchni z betonu asfaltowego o długości 221mb w miejsce istniejącej nawierzchni gruntowej, budowa chodników obustronnych dla pieszych, zjazdów do przyległych nieruchomości oraz parkingu z kostki betonowej
			Budżet miasta	2017	Budowa obustronnych parkingów o nawierzchni z kostki betonowej w ul. 3 Maja, przebudowa chodnika jednostronnego dla pieszych z kostki betonowej. Długość zmodernizowanego odcinka - 130mb
			Budżet miasta	2017	Budowa dwóch odcinków pasów pieszo - jezdnych z kostki betonowej w miejsce istniejących nawierzchni gruntowych o długości 77mb w drogach wewnętrznych od ul. Witosza
		3 201, 49	Budżet miasta oraz środki UE	2018	Budowa jezdni o nawierzchni z betonu asfaltowego o długości 560mb w ul. Kruczej oraz pasa pieszo-jezdnego z kostki betonowej w miejsce istniejącej nawierzchni gruntowej, budowa chodnika jednostronnego dla pieszych oraz zjazdów do przyległych nieruchomości z kostki betonowej, wykonanie

					zieleńców
			Budżet miasta	2018	Budowa w ul. Myśliwska chodnika jednostronnego dla pieszych o długości 306mb oraz zjazdów do przyległych nieruchomości z kostki betonowej w miejsce istniejącej nawierzchni gruntowej, wykonanie zieleńców
			Budżet miasta	2018	Budowa w ul. Skłodowskiej - Curie jezdni o nawierzchni z betonu asfaltowego o długości 182mb w miejsce istniejącej nawierzchni gruntowej, budowa chodnika jednostronnego dla pieszych oraz zjazdów do przyległych nieruchomości z kostki betonowej, wykonanie zieleńców
			Budżet miasta	2018	Budowa w ul. Sosnowej jezdni o nawierzchni z betonu asfaltowego o długości 274mb w miejsce istniejącej nawierzchni gruntowej, wykonanie zieleńców
			Budżet miasta	2018	Budowa w ul. Brzozowej na długości 360mb pasów pieszo-jezdnych oraz zjazdu z kostki betonowej w miejsce istniejącej nawierzchni gruntowej, wykonanie zieleńców
			Budżet miasta	2018	Budowa w ul. Przystrefowej chodnika jednostronnego dla pieszych o długości 203mb oraz zjazdów do przyległych nieruchomości z kostki betonowej w miejsce istniejącej nawierzchni gruntowej

Źródło: Na podstawie danych z Urzędu Miasta Bielsk Podlaski

3.2. „Gospodarka wodno-ściekowa”

W latach 2017-2018 Miasto Bielsk Podlaski podjęło szereg działań mających na celu poprawę warunków wodno-sanitarnych. Rozbudowano sieć wodociągową, sieć kanalizacji sanitarnej i deszczowej, czego efektem jest wzrost liczby ludności Bielska Podlaskiego korzystającej z ww. sieci.

19 grudnia 2017 r. Miasto podpisało umowę o dofinansowanie projektu pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Bielsk Podlaski” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i środowisko, działanie 2.3 Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach. Projekt będzie realizowany wspólnie z Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim. Całkowita wartość zadania to 70.937.871,49zł. W ramach projektu planowana jest budowa, przebudowa kanalizacji sanitarnej, deszczowej i sieci wodociągowej w ulicach: 30 Lipca, Andersa, Asnyka, Bohaterów Września, Cegielnianej, Czwartaków, Długosza, Dubicze (od ul. Kazimierzowskiej do ul. Widowskiej), Dworskiej, Jagiellońskiej, (od ul. Kazimierzowskiej do ul. Widowskiej), Lotniczej, Pronina, Prusa, Reja, Reymonta, Strzelniczej, Tuwima, Szymborskiej, Żłota, Tuwima, Wiśniowej, Wodnej, Żurawiej, Świerkowej. Przewidywany termin zakończenia przedsięwzięcia określono na 2021r.

Zadania realizowane w latach 2017-2018 w obszarze interwencji gospodarka wodno-ściekowa:

Tab.3

Zadanie	Koszt zadania w tys. zł.	Źródła finansowania	Lata realizacji	Krótki opis wykonanej inwestycji
Budowa ul. Zamkowej w Bielsku Podlaskim	895	Budżet miasta	2017	- kanalizacja deszczowa: 217 m - kanalizacja sanitarna: 320 m - sieć wodociągowa: 74 m - inna infrastruktura techniczna (nawierzchnie, oświetlenie)
Budowa ul. Małej w Bielsku Podlaskim	460	Budżet miasta	2017	- kanalizacja deszczowa: 75 m - kanalizacja sanitarna: 8 m - sieć wodociągowa: 146 m - inna infrastruktura techniczna (nawierzchnie)

Budowa ul. Myśliwskiej w Bielsku Podlaskim	1 258	Budżet miasta	2017-2018	- kanalizacja deszczowa: 273 m - kanalizacja sanitarna: 492,5 m - sieć wodociągowa: 316 m - inna infrastruktura techniczna (nawierzchnie)
Budowa ul. Kruczej w Bielsku Podlaskim	965	Budżet miasta + fundusze unijne	2018	- kanalizacja deszczowa: 272,4 m - kanalizacja sanitarna: 74,3 m - sieć wodociągowa: 92,2 m - inna infrastruktura techniczna (nawierzchnie, oświetlenie)
Budowa ulicy M. Skłodowskiej-Curie w Bielsku Podlaskim	957	Budżet miasta	2018	- kanalizacja deszczowa: 108 m - kanalizacja sanitarna: 280 m - sieć wodociągowa: 219 m - inna infrastruktura techniczna (nawierzchnie, oświetlenie)
Budowa ul. Brzozowej w Bielsku Podlaskim	1 108	Budżet miasta	2018	- kanalizacja deszczowa: 361,2 m - kanalizacja sanitarna: 11,4 m - sieć wodociągowa: 150 m - inna infrastruktura techniczna (nawierzchnie)
Budowa, przebudowa ul. Ogrodowej z zaulkami w Bielsku Podlaskim	4 560 <u>w tym</u> <u>2018 r.:</u> 1 763	Budżet miasta	2018-2019	W trakcie realizacji: - kanalizacja deszczowa, - kanalizacja sanitarna, - sieć wodociągowa, - inna infrastruktura techniczna (nawierzchnie, oświetlenie)
Modernizacja przepompowni ścieków przy ul. Kluka	84,3	środki własne PK sp. z o.o.	2017	
Budowa linii wodociągowej	92,6	środki własne PK sp. z o.o.	2017	Wybudowano linię wodociągową w ulicy Owsianej o długości 432mb
Budowa kanału sanitarnego	430,3	środki własne PK sp. z o.o.	2017	Wybudowano kanały sanitarne w ulicach: Warzywnej, Konwaliowej, Pogodnej o łącznej długości 570mb wraz z siecią boczną o długości 230mb
	263		2018	Wybudowano kanał sanitarny w ulicy Owsianej o długości 692mb wraz z siecią boczną o długości 146mb
Przebudowa linii wodociągowej	74,3	środki własne PK sp. z o.o.	2018	Przebudowano linię wodociągową w zaulku ulicy Jagiellońskiej o długości 132mb
Zadania nieinwestycyjne:				

Prowadzenie rejestru przydomowych oczyszczalni ścieków	-	-	2017 - 2018	Rejestr jest prowadzony i aktualizowany na bieżąco na podstawie zgłoszeń dokonywanych przez mieszkańców
Prowadzenie rejestru zbiorników bezodpływowych	-	-	2017 - 2018	Rejestr jest prowadzony i aktualizowany na bieżąco na podstawie danych z kwartalnych sprawozdań składanych przez przedsiębiorców posiadających zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych na terenie miasta Bielsk Podlaski oraz zgłoszeń dokonywanych przez mieszkańców.

Źródło: Na podstawie danych z Urzędu Miasta Bielsk Podlaski, PK Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskimi

3.3. „Zasoby przyrodnicze”

Do obowiązków gminy, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym należy utrzymanie terenów zieleni miejskiej, czyli występujących w granicach miasta parków, skwerów, zieleńców, klombów, donic itp. W związku z tym, na bieżąco, w zależności od potrzeb prowadzone były prace związane z utrzymaniem i rozwojem zieleni poprzez m.in. koszenie trawników, utrzymanie czystości trawników, alejek oraz chodników, podlewanie, grabienie liści, cięcie pielęgnacyjne koron drzew, nasadzenia nowych drzew, krzewów i kwiatów, naprawa połamanych ławek itp.

W celu poprawy jakości środowiska naturalnego oraz poprawy jakości życia mieszkańców Bielska Podlaskiego rozpoczęto prace zmierzające do tworzenia nowych i odnowienia już istniejących terenów zieleni miejskiej pełniących funkcje rekreacyjne, zdrowotne, ochronne i biologiczne. I tak 20 listopada 2017r. Miasto Bielsk Podlaski podpisało umowę o dofinansowanie projektu pn. „Zagospodarowanie i rozwój terenów zieleni w Bielsku Podlaskim” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, działanie 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego. Całkowita wartość projektu to: 2.176.687,00 zł, z czego przyznane dofinansowanie to 1.782.523,95 zł.

W 2018r. wykonana została dokumentacja projektowa dla ww. projektu. Inwestycja obejmuje kompleks terenów parkowych oraz terenów zieleni w obrębie miasta Bielsk

Podlaski. Spodziewanym efektem inwestycji będzie rewaloryzacja istniejących terenów parkowych oraz wprowadzenie dodatkowych funkcji wypoczynkowych i rekreacyjnych. W ramach projektu przewidziane są: uzupełnienia nasadzeń zieleni istniejącej z gatunków rodzimych; stworzenie stanowisk lęgowych poprzez wprowadzenie osadzeń gniazd, budek dla ptaków; wprowadzenie zieleni piętrowej, osłonowej z gatunków rodzimych; wprowadzenie zieleni wolno rosnącej w tym łąk kwiatowych.

Zadanie realizowane będzie w następujących lokalizacjach:

- Park Królowej Heleny przy ul. Kopernika
- Park Aleksandra Jagiellończyka Króla Polski przy ul. Białowieskiej
- Teren położony przy ul. Jagiellońskiej
- Teren położony przy ul. Sosnowej
- Teren położony przy ul. Studziwodzkiej i ul. Strzelniczej
- Teren położony przy ul. Reja.

W ramach działań statutowych na bieżąco prowadzono także zadania związane z monitorowaniem pomników przyrody.

Tab.4 Wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie miasta Bielsk Podlaski w 2017r.

Lp.	Nazwa pomnika przyrody (jak w akcie prawnym o ustanowieniu)	Obowiązująca podstawa prawna wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego	Opis pomnika przyrody	Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wys. [m]
1.	Nr 436	Zarządzenie Nr 16/83 Wojewody Białostockiego z dnia 18 kwietnia 1983 r. (Dz. Urz. WRN Nr 4, poz. 33)	dąb szypułkowy o obwodzie pnia 347 cm, korona rozłożysta, regularna, pień prosty	347	22
2.	Nr 507	Zarządzenie Nr 68/84 Wojewody Białostockiego z dnia 31 października 1984 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 4, poz. 33), zmieniony Uchwałą Nr VI/41/15 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 31 marca 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2015r. poz. 1137)	grupa drzew, 7 lip drobnolistnych i kasztanowiec zwyczajny; kasztanowiec pochylony, obłamany jeden z głównych konarów	160-350	20-28
3.	Nr 619	Zarządzenie Nr 6/90	1 lipa drobnolistna	306, 280,	20

		Wojewody Białostockiego z dnia 30 stycznia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 5, poz.46) zmienione uchwałą Nr X/87/15 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 25 sierpnia 2015 r. w sprawie pozbawienia statusu pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2015 r, poz. 2703)		260	
4.	Nr 622	Zarządzenie Nr 6/90 Wojewody Białostockiego z dnia 30 stycznia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 5, poz.46) Zarządzenie Nr 6/90 Wojewody Białostockiego z dnia 30 stycznia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 5, poz.46)	dąb szypułkowy o obwodzie 269 cm, nisko osadzona regularna korona	269	22
5.	Nr 648	Zarządzenie Nr 6/90 Wojewody Białostockiego z dnia 30 stycznia 1990 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 5, poz.46)	lipa drobnolistna o obwodzie pnia 338 cm, pień rozdwojony na wysokości 3 m	338	22
6.	Nr 1113	Rozporządzenie Nr 3/94 Wojewody Białostockiego z dnia 17 listopada 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 18, poz.93)	dąb szypułkowy o obwodzie pnia 284 cm	284	25
7.	Nr 1114	Rozporządzenie Nr 3/94 Wojewody Białostockiego z dnia 17 listopada 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 18, poz.93)	dąb szypułkowy o obwodzie pnia 297 cm	297	20
8.	Nr 1116	Rozporządzenie Nr 3/94 Wojewody Białostockiego z dnia 17 listopada 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 18, poz.93)	topola czarna o obwodzie pnia 440 cm, pień rozgałęziony na 3 główne konary na wysokości 5 m	440	23
9.	Nr 1120	Rozporządzenie Nr 3/94 Wojewody Białostockiego z dnia 17 listopada 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 18, poz.93)	dąb szypułkowy o obwodzie pnia 291 cm	291	22

10.	Nr 1121	Rozporządzenie Nr 3/94 Wojewody Białostockiego z dnia 17 listopada 1994 r. (Dz. Urz. Woj. Białostockiego Nr 18, poz.93)	lipa drobnolistna o obwodzie pnia 334 cm, pień rozgałęziony na wysokości ok. 2 m	344	24
11.	brzoza brodawkowata	Uchwała Nr III/11/10 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 28 grudnia 2010r (Dz. Urz. Woj.. Podl. z 2011r. Nr 22, poz. 306)	brzoza brodawkowata	237	

Źródło: Rejestr form ochrony przyrody Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku. Rejestr pomników przyrody na terenie województwa podlaskiego
http://bip.bialystok.rdos.gov.pl/files/artykuly/22310/Rejestr_pomnikow_przyrody_na_terenie_wojewodztwa_podlaskiego_ic_on.xlsx

W 2018r. Uchwałą NR XLVII/394/18 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 27 sierpnia 2018r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody zostało objęte ochroną prawną drzewo gatunku sosna zwyczajna o obwodzie pnia na wysokości 130 cm wynoszącym 273 cm.

3.4. „Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów”

Na terenie miasta Bielsk Podlaski odbiór odpadów przedstawia się następująco:

1. Nieruchomości zamieszkałe objęte są systemem gospodarowania odpadami komunalnymi prowadzonym przez Miasto Bielsk Podlaski. Odpady są odbierane przez konsorcjum firm składające się z Przedsiębiorstwa Usługowo - Asenizacyjnego „ASTWA” Sp. z o.o. w Białymstoku i Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Bielsku Podlaskim.
2. Właściciele nieruchomości, na których jest prowadzona działalność gospodarcza lub powstają odpady remontowo-budowlane mają obowiązek zawierania indywidualnych umów cywilno-prawnych z przedsiębiorcami świadczącymi usługi w zakresie odbioru odpadów komunalnych na terenie miasta Bielsk Podlaski wpisanymi do rejestru działalności regulowanej.

Podmioty odbierające odpady komunalne z terenu miasta są zobowiązane zagospodarować odebrane odpady i poddać procesom odzysku i unieszkodliwiania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości po sortowaniu odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania przekazać do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych wskazaną w planie

gospodarowania odpadami dla województwa podlaskiego (ZZO Hajnówka, ul. Kleszczelowska 35, 17 - 200 Hajnówka). Odpady selektywnie zebrane podmioty mają obowiązek przekazać do odzysku przedsiębiorcy prowadzącemu działalność w zakresie odzysku odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ilości i rodzaje odpadów z terenu miasta Bielsk Podlaski odebranych i poddanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania lub odzysku w latach 2017 – 2018 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tab.5

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2017r. [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2018r. [Mg]
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	5667,009	5745,680
ex 20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	69,200	27,280
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	450,62	806,060
20 01 01	Opakowania z papieru i tektury	0,080	54,540
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	818,010	1944,770
20 02 03	Inne odpady nie ulegające biodegradacji	44,52	46,660
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	44,500	82,840
20 01 10	Odzież	0,640	0
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	35,850	46,534
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	28,000	29,960
15 01 04	Opakowania z metali	0,500	0
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	280,509	371,320
ex 15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe (odpady papieru)	0,411	0
15 01 07	Opakowania ze szkła	203,60	261,730
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	34,34	212,740
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy,	1016,010	1195,737

	remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 170902 i 170903		
--	--	--	--

Źródło: Na podstawie danych pozyskanych od przedsiębiorców odbierających odpady oraz z Urzędu Miasta Bielsk Podlaski

Na terenie miasta został utworzony również Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych przy ul. Studziwodzkiej 37, do którego w ramach ponoszonej opłaty za śmieci mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych mogą przywozić zalegające odpady.

Ilości i rodzaje odpadów z terenu miasta Bielsk Podlaski zebrane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w latach 2017 – 2018 przedstawiono w poniższej tabeli:

Tab.6

Adres punktu	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych w 2017r. [Mg]	Masa zebranych odpadów komunalnych w 2018r. [Mg]
ul. Studziwodzka 37, 17-100 Bielsk Podlaski	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1,99	1,550
	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	0	4,300
	15 01 07	Opakowania ze szkła	36,06	33,160
	16 01 03	Zużyte opony	10,640	22,770
	20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	36,220	70,800
	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,199	0,461
	20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,030	0,027
	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	8,262	10,361
	Ex 20 01 99		3,640	
	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	27,830	17,360
	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	48,570	68,290
	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01,	57,810	68,760

		170902 i 170903		
	20 01 01	Papier i tektura	0	1,460

Źródło: Na podstawie danych pozyskanych od przedsiębiorcy zbierającego odpady oraz z Urzędu Miasta Bielsk Podlaski

Do obowiązków gminy należy również utrzymanie czystości i porządku w obrębie całego miasta. W tym celu w drodze przetargu wyłaniany są wykonawcy usług w zakresie letniego i zimowego utrzymania dróg, usuwania odpadów i innych zanieczyszczeń nagromadzonych na powierzchni terenu.

W 2018r. pozyskano dotację z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku w wysokości 11.300,00 zł na realizację zadania – usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Bielsk Podlaski. W związku z przyznaną stosunkowo niską kwotą dofinansowania, wyroby zawierające azbest zostały zabrane tylko od 21 właścicieli nieruchomości. Całkowita masa odpadów, które udało się usunąć w ramach zadania wyniosła 41.81 Mg, a całkowita wartość zadania wyniosła 18.030,75 zł.

3.5. „Edukacja ekologiczna”

Miasto Bielsk Podlaski co roku przeprowadza kampanię informacyjną i edukacyjną w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Polega ona na tworzeniu ulotek informacyjnych, wydawaniu książeczek skierowanych do dzieci w wieku wczesnoszkolnym, organizowaniu spektakli o tematyce ekologicznej oraz dotyczącej właściwego postępowania przy segregacji odpadów komunalnych. Skutkiem zwiększenia świadomości ekologicznej wśród mieszkańców jest coraz większa chęć segregowania odpadów komunalnych, czego dowodem jest coraz częstsza zmiana systemu zbiórki odpadów ze zmieszanego na selektywny.

Edukacja ekologiczna w mieście prowadzona jest również przez placówki oświatowe, a także przez Bielski Dom Kultury i Miejską Bibliotekę Publiczną. Trudno wyodrębnić środki, które w ramach zajęć edukacyjnych w przedszkolu i szkołach przeznaczone zostały stricte na prowadzenie edukacji ekologicznej, dlatego nie ujęto ich w zestawieniu wydatków poniesionych przez placówki edukacyjne.

W ramach edukacji ekologicznej w mieście Bielsk Podlaski w latach 2017 – 2018 zostały przeprowadzone następujące akcje i działania edukacyjne:

Tab.7

Krótki opis planowanej inwestycji	Źródła finansowania	Lata realizacji	Wartość w zł	Krótki opis zadania
Ulotki informacyjne	Środki własne Miasta Bielsk Podlaski	2017	984,00	w ramach realizacji kampanii informacyjno-edukacyjnej w zakresie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zostało wykonanych ok. 4 tys. sztuk ulotek informacyjnych dla mieszkańców nieruchomości
Książeczki pt. „Ekomatura Tura”	Środki własne Miasta Bielsk Podlaski	2018	7.770,00	zostało wydawanych ok. 1000szt. książeczek zawierających treści dotyczące prawidłowego sposobu selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie miasta Bielsk Podlaski. Odbiorcami akcji informacyjnej były dzieci ze szkół podstawowych z terenu miasta Bielsk Podlaski klas I-IV.
Bielski Dom Kultury				
Festyn ekologiczny „I Ty posadź swoje drzewo”	środki własne BDK oraz WFOŚiGW	2017 - 2018	1.200,00	Impreza realizowana w ramach Dnia Ziemi i adresowana głównie do dzieci bielskich przedszkoli i szkół. W programie - część artystyczna, liczne konkursy, quizy, akcja sadzenia drzewka. Celem festynu było uświadomienie potrzeby ochrony środowiska, kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody i pomnażanie zasobów środowiska naturalnego. W niniejszej akcji bierze udział ok. 300-350 osób.
Miejski Konkurs Fotograficzny o tematyce przyrodniczej	środki własne BDK oraz WFOŚiGW	2017 - 2018	1.200,00	Celem konkursu było zainteresowanie młodzieży obserwacją przyrody w różnych porach roku. Współorganizatorem niniejszego konkursu było Koło Wędkarskie „SUM”

Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Wiosna w lesie”	środki własne BDK oraz WFOŚiGW	2017 - 2018	5.450,00	W 2017r. w konkursie udział wzięło 278 osób, zaś w 2018r. ok.1000. Adresowany był do dzieci szkół podstawowych kl. I-VI. Nagrodzone prace eksponowane są na wystawie pokonkursowej. Cele konkursu: -upowszechnianie wiedzy o ochronie środowiska - kreowanie postaw ekologicznych poprzez racjonalne gospodarowanie odpadami, segregacja śmieci - kształtowanie wrażliwości i szacunku do ojczystej przyrody.
Międzynarodowy Plener Malarski	środki własne BDK oraz WFOŚiGW	2017 - 2018	6.800,00	Plenery mają na celu uwrażliwianie na piękno przyrody, uchwycenie piękna Podlasia, a jednocześnie integrują środowisko wspólną pasją tworzenia. Podsumowaniem pleneru była poplenerowa wystawa prac malarskich.
Impreza edukacyjno-artystyczna „Pożegnanie zimy- Powitanie wiosny”.	środki własne BDK oraz WFOŚiGW	2017 - 2018	2.500,00	W imprezie udział wzięły dzieci ze wszystkich bielskich szkół podstawowych prezentując programy związane z ekologią i nadejściem wiosny.
Warsztaty ekologiczne pn. „Nie wyrzucaj – przetwarzaj”	środki własne BDK oraz WFOŚiGW	2017 - 2018	3.400,00	Warsztaty miały na celu zapoznanie młodzieży z recyklingiem i zachęcenie jej do kreatywnego przetwarzania popularnych śmieci, by dać im „drugie życie”, a przez to zmniejszyć produkcję śmieci i dbać o środowisko naturalne, zastosowanie ziół w kosmetyce, dostarczenie wiedzy na temat radzenia sobie z codziennymi wyzwaniami czystościowymi, wykorzystywanie naturalnych składników niezanieczyszczających wody i gleby.
Miejski Konkurs Plastyczny „Chojnka w ekostylu”	środki własne BDK oraz WFOŚiGW	2017 - 2018	1.200,00	Konkurs zorganizowany dla różnych grup wiekowych. Cele konkursu: - edukacja ekologiczna dzieci, młodzieży i dorosłych; - rozwijanie wyobraźni oraz pobudzenie aktywności twórczej; - rozwijanie wrażliwości

				estetycznej; - stworzenie dzieciom, młodzieży i całym rodzinom możliwości prezentacji własnych dokonań twórczych; - powrót do tradycji wykonywania ozdób bożonarodzeniowych; - umożliwienie przedstawienia własnej - proekologicznej wizji, nastroju oraz tradycji Świąt Bożego Narodzenia; - zachęta do wykorzystanie surowców wtórnych.
Miejska Biblioteka Publiczna				
Różnego rodzaju akcje edukacyjne dla dzieci	b.d.	2017 - 2018	b.d.	Akcje edukacyjne mające na celu uświadamianie społeczeństwa w zakresie: - szkodliwości spalania odpadów w paleniskach domowych, - korzyści płynących z podłączenia do scentralizowanych źródeł ciepła, termomodernizacji, - promocji nowoczesnych niskoemisyjnych źródeł ciepła, - korzyści jakie niesie dla środowiska korzystanie ze zbiorowych systemów komunikacji lub alternatywnych systemów transportu (rower, poruszanie się pieszo) i inne.

Źródło: Na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Miasta Bielsk Podlaski, BDK-u, Miejskiej Biblioteki Publicznej

4. PODSUMOWANIE

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bielsk Podlaski za lata 2017 - 2018 sporządzony został zgodnie z art.18 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018r. poz. 799 z póź.zm.).

Na podstawie przeprowadzonej analizy realizacji celów przyjętych w Programie ochrony środowiska można stwierdzić, że znaczna większość zadań została zrealizowana planowo. Część zadań jest w trakcie realizacji, ze względu na to, że są one wdrażane etapowo w poszczególnych latach. Niektóre z zadań mają charakter ciągły, np. zadania wynikające z bieżącej działalności administracyjnej poszczególnych jednostek. Pozostałe przedsięwzięcia będą albo realizowane w latach kolejnych, albo ich realizacja z przyczyn finansowych nie będzie kontynuowana. Biorąc pod uwagę zaangażowanie podmiotów odpowiedzialnych za wykonywanie poszczególnych przedsięwzięć, wydatkowanie środków, efekty realizacji

zadań, stopień wykonania zadań przewidzianych w Programie ochrony środowiska można stwierdzić, że jego realizacja przebiega prawidłowo, a osiągnięte rezultaty zasadniczo są zgodne z założeniami Programu.

Zmiany stanu środowiska widoczne są dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu. Zaawansowanie realizacji celów i zadań ekologicznych jest zróżnicowane. Przyczyną tego są przede wszystkim niedostateczne środki finansowe, a także np. zbyt długie i skomplikowane procedury przetargowe.

Realizacja zadań w latach 2017-2018 zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony środowiska, zgodnych z polityką ochrony środowiska, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój miasta.